Tác Giả: GS. Nguy□n Ti□n H□ng
Thứ Ba, 25 Tháng 5 Năm 2010 07:55

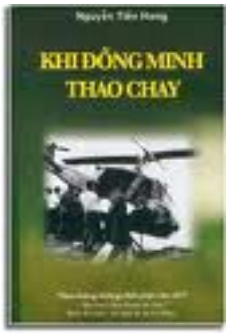

Cu□c Chi□n Vi□t Nam

KHI Đ□NG MINH THÁO CH□Y

Ph□n□ III - Ch□□ng 12
Hãy giúp chúng tôi

M□t ân hu□ cu□i cùng

Tr□□c bài di□n văn c□a T□ng th□ng Ford ngày 10 tháng 4, 1975 t□i Qu□c h□i, ông Thi□u đã có ý đ□nh là ngay chi□u cùng ngày s□ lên đài truy□n hình nói chuy□n v□i nhân dân và bình lu□n v□ nh□ng l□i Ford phát bi□u □ng h□ VNCH.
Th□ nh□ng ông không tìm đ□□c m□t đi□m nào tích c□c trong bài di□n văn c□a ông Ford. T□ h□n n□a, T□ng th□ng Ford đã đòi Qu□c h□i ph□i làm m□t hành đ□ng nào đó v□ đ□ ngh□ vi□n tr□ "không mu□n h□n ngày 19 tháng 4". Trong bu□i h□p đ□ phân tích bài này, ông Thi□u h□i t□i sao ông Ford l□i t□ trói mình vào m□t th□i h□n chót nh□ v□y? Qu□c h□i mà bác đi, là h□t.
Ông b□o tôi theo dõi. Tôi h□i ông Martin v□ lý do này, nh□ng ông ta cũng ch□ nói l□ m□ r□ng "ngày 19-4 ch□ là ngày đ□a ra cho Qu□c h□i hành đ□ng, không có gì là quan tr□ng".
Bu□i chi□u ngày 11 tháng 4, 1975, m□t b□c di□n khác do Đ□i s□ Ph□□ng □ Washington đánh v□ thông báo "ph□n □ng mau l□ và tiêu c□c" c□a c□p lãnh đ□o Qu□c h□i đ□i v□i ngay c□ th□nh c□u vi□n tr□ kh□n c□p 722 tri□u. Hôm sau, t□ New York Times đăng t□i l□i tuyên b□ c□a Th□□ng ngh□ sĩ Jackson: "Yêu c□u □y ch□t r□i. Không m□t ai trong phe mà tôi bi□t s□ □ng h□ nó"(1).
Ông Thi□u đang l□□ng l□ ch□a bi□t ph□i nói gì v□i đ□ng bào bây gi□, thì Đ□i s□ Martin v□n c□ g□ng nâng đ□ tinh th□n, tình nguy□n g□i ý nh□ng đi□u đ□ ông đ□a vào bài di□n văn trên đài truy□n hình. Nh□ng đi□m này có th□ k□ nh□ sau:
Nhân dân Vi□t nam n□ng nhi□t hoan nghênh nh□ng l□i nói đ□y c□m thông c□a T□ng th□ng Ford; Kêu g□i quân l□c Vi□t nam hãy ti□p t□c chi□n đ□u b□o v□ x□ s□ m□t cách anh dũng và can

tr□□ng;
VNCH s□n sàng th□o lu□n, và thi hành t□c thì gi□i pháp chính tr□ mà Hi□p đ□nh Paris đòi h□i;
Yêu c□u phía bên kia cùng ng□i xu□ng đàm phán đ□ th□c thi nh□ng đi□u kho□n chính tr□ c□a Hi□p đ□nh Paris, v.v…".

H□t vi□n tr□, xoay x□ đi vay

Đ□c xong, ông Thi□u không đ□ ý t□i nh□ng g□i ý, m□m l□i c□a ông Martin, và quy□t đ□nh không đ□c di□n văn trên đài truy□n hình n□a. Ông l□i càng băn khoăn v□ h□n chót mà Ford đ□a ra. Th□y ch□ng còn làm gì đ□□c n□a, ông quy□t đ□nh khai thác m□t "k□ ho□ch đi vay".
K□ ho□ch đi vay đã đ□□c nghiên c□u t□ hè 1974. Vào lúc liên h□ gi□a Sài gòn và Washinglon m□i lúc m□t bi đát h□n, ông Thi□u có bàn v□i Đ□i s□ Martin v□ vi□c yêu c□u Qu□c h□i c□p m□t ngân kho□n cu□i cùng cho Mi□n Nam. Ông Martin h□t s□c đ□ng ý và b□t đ□u v□n đ□ng. Ngoài ra, ông Thi□u còn cho nghiên c□u thêm m□t gi□i pháp phòng h□, m□t "K□ ho□ch vay vi□n tr□" (USAID loan plan). Ông coi k□ ho□ch này nh□ m□t ân hu□ cu□i cùng c□a Hoa k□ đ□i v□i VNCH. Có lúc ông nói: "Bây gi□ Vi□t nam đã thành m□t tình nhân già, s□p b□ b□ r□i r□i".
M□i hy v□ng xin thêm vi□n tr□ đã tan bi□n, T□ng th□ng Thi□u mu□n đ□a ra m□t đ□ ngh□ yêu c□u vay đ□ Qu□c h□i có th□ c□u xét, và trong khi đó, s□ hoãn bi□u quy□t c□t vi□n tr□ vào ngày 19 tháng 4. Vào th□i di□m này, Ngo□i tr□□ng B□c l□i đang th□□ng thuy□t v□ kho□n ti□n c□a V□□ng Qu□c Saudi Arabia đã h□a cho vay.
Theo k□ ho□ch này, VNCH s□ đ□ ngh□ v□i Qu□c h□i Hoa k□ cho vay m□t kho□n li□n, đ□□c b□o đ□m b□ng l□i t□c d□u l□a s□p khai thác □ ngoài kh□i. N□u đ□□c áp d□ng, k□ ho□ch s□ có th□ ch□ng đ□ đ□□c ph□n nào lu□n di□u "Vi□n tr□ thì nh□ thùng không đáy". V□ phía VNCH, ông Thi□u tin r□ng v□ vay ti□n l□n chót s□ bó bu□c quân đ□i, Chính ph□ l□n nhân dân ph□i đ□i di□n v□i th□c tr□ng c□a m□t v□n h□i cu□i cùng. Nó cũng s□ giúp ích cho vi□c thi□t k□ quân s□, vì B□ T□ng tham m□u có th□ d□a vào nh□ng m□c đ□ cũng nh□ c□ c□u ch□c ch□n c□a vi□n tr□. K□ ho□ch này s□ gi□m thi□u t□i đa th□i gian ch□ đ□i đáng s□ và nh□ng b□t □n ghê g□m, có khi hàng m□y tháng, hay c□ năm tr□i c□a ti□n trình t□ đ□ ngh□ t□i ch□p thu□n, r□i t□i chu□n chi, t□i tháo khoán. Nh□ng cu□c th□o lu□n v□ vi□n tr□ trong ngành L□p pháp Hoa k□ qua bao nhiêu ti□u ban, th□□ng quá lâu quá ph□c t□p, l□i còn gây b□t □n v□ tinh th□n.
Trong m□y tháng đ□u 1975, ông Thi□u tr□c nghi□m ý ni□m vay m□□n này v□i m□t s□ nhà L□p pháp Hoa k□ qua thăm Sài gòn, thì th□y ph□n □ng có chi□u thu□n l□i. N□u l□p lu□n trên căn b□n ch□ c□n m□t kho□n ti□n khiêm nh□□ng đ□ ti□n t□i t□ túc, t□ c□□ng trong m□y năm thì có hy v□ng h□n là ti□p t□c xin vi□n tr□.

M□t c□ h□i chót

Nhi□u l□n ông Thi□u đã nói t□i vi□c chuy□n t□ chi□n tranh ki□u M□ sang "chi□n tranh ki□u nhà nghèo". Phía M□ có v□ thích cái ý ki□n này.
Cu□i tháng 2, 1975 Th□□ng ngh□ sĩ Sam Nunn (Dân ch□, Georgia), m□t nhân v□t có nhi□u uy tín và là thành viên c□a U□ ban Quân V□ Th□□ng Vi□n, khi g□p ông Thi□u (tôi cùng tham d□) đã có ph□n □ng tích c□c. Ông Nunn còn đ□a ý ki□n này ra trong m□t bài xã lu□n c□a t□ Washington Post, l□p lu□n r□ng Hoa k□ c□n ph□i giúp Mi□n Nam đ□ có đ□□c m□t th□i gian chuy□n ti□p vì: Th□i gian chuy□n ti□p h□t s□c c□n thi□t b□i l□ ta đã khuy□n khích mi□n Nam Vi□t nam ti□n hành m□t cu□c chi□n tranh ki□u M□ v□i trang b□ tinh vi và ti□p li□u □ □t. H□ c□n có th□i gian đ□ bi□n c□i quân l□c phòng th□ x□ s□ theo ki□u c□a h□…"(2)
Tr□ v□ Washington đ□ v□n đ□ng vi□n tr□ cho VNCH, Đ□i s□ Martin đã c□ g□ng đ□a ra l□p lu□n "c□ h□i chót" đ□ thu ph□c s□ h□ tr□ c□a các gi□i cho k□ ho□ch c□a VNCH. Ông đã đ□ ngh□ ý ki□n này v□i T□ng th□ng Ford, Kissinger và báo chí M□. Trong m□t b□a ăn tr□a v□i các ch□ bút c□a t□ Washington Post, Martin đ□ c□p đ□n vi□c "chiêu hàng" ý ki□n này. Ý ki□n đ□□c □ng h□ và

bài xã lu□n ph□n □nh l□p tr□□ng c□a t□ báo quan tr□ng này kêu g□i "m□t quy□t đ□nh v□ng ch□c và cu□i cùng giúp Sài gòn thêm ba năm n□a r□i hãy ch□p nh□n nh□ng k□t qu□, b□t lu□n th□ nào".
H□i 1972 gi□a lúc quân đ□i Hoa k□ đang tri□t thoái, hay 1973 sau Hi□p đ□nh Paris n□u nh□ VNCH đã v□n d□ng gi□i pháp xin vay nh□ trên thì kh□ năng thành công đã cao h□n. Đây l□i là m□t s□ h□ khác n□a.
Ngày m□ng 5 tháng 3, 1975, ý ni□m đi vay đ□□c bàn lu□n trong m□t phiên h□p gi□a ông Thi□u v□i dân bi□u Steven Symms (C□ng hoà, Idaho) và Đ□i s□ Martin. Tôi cùng tham d□. Ông Symms là m□t trong s□ r□t ít dân bi□u còn đ□ ý t□i Mi□n Nam. Ông đã đáp □ng tích c□c: "N□u đào th□y d□u ho□, li□u Ngài có s□n sàng tr□ l□i, thí d□ nh□ m□□i ph□n trăm s□ ti□n chu□n chi đó không?" Ông Symms h□i. "Ti□m năng d□u ho□ ngoài kh□i Vi□t nam r□t t□t; Hoa k□ có th□ l□y đó làm th□ chân", ông Thi□u đáp.
Đ□ ch□ng th□c s□ cam k□t c□a mình, ông Thi□u h□a s□ yêu c□u Qu□c h□i VNCH bi□u quy□t cam k□t l□y d□u ho□ khai thác đ□□c trong t□□ng lai làm kho□n th□ chân cho tín d□ng.
H□i đó, gi□i chuyên viên c□a VNCH □□c tính l□i t□c t□□ng lai t□ d□u ho□ ngoài kh□i mang l□i s□ vào kho□ng m□t tý đô la m□i năm, căn c□ vào nh□ng k□t lu□n k□ thu□t, tài chính và kinh t□ c□a d□ án "ti□n kh□ thi" c□a các công ty khoan d□u (hi□n nay Vi□t nam đang xu□t c□ng trên 3 t□ đô la m□t năm).

Ông Vua h□o tâm

Sau bài di□n văn c□a T□ng th□ng Ford, ông Thi□u ra ch□ th□ cho tân th□ t□□ng Nguy□n Bá C□n thành l□p m□t "n□i cácchi□n tranh" v□i tính ch□t đoàn k□t dân t□c bao g□m các lãnh t□ đ□i l□p, tôn giáo và lao đ□ng. Lúc đó, ông mu□n trao nhi□u quy□n cho n□i các này v□i nh□ng nhân v□t m□i. Ông C□n đ□□c b□ nhi□m thay th□ Th□ t□□ng Khiêm ngày 5 tháng 4.
Ông C□n tr□□c đó là ch□ t□ch H□ Vi□n, là ng□□i mi□n Nam, trung thành v□i ông Thi□u, n□i danh là ng□□i thanh liêm, hi□n lành. Ông C□n m□i tôi □ l□i làm vi□c trong Chính ph□ m□i.
Ngày 14 tháng 4, tân Th□ t□□ng trình di□n n□i các lên T□ng th□ng. Trong su□t bu□i l□, ông Thi□u t□ ra căng th□ng, v□ m□t xanh xao, d□□ng nh□ nh□ng bi□n c□ v□a qua đã tiêu hao h□t ngh□ l□c c□a ông. C□ng s□n đã ti□n g□n đ□n Phan Rang, n□i sinh tr□□ng c□a ông.
Thông th□□ng, l□ trình di□n n□i các nh□ v□y ph□i ch□m d□t b□ng m□t b□a ti□c do T□ng th□ng kho□n đãi. Nh□ng l□n này, không khí n□ng n□ và ông Thi□u quay v□ văn phòng ngay sau bu□i l□. Ông có d□n tôi là vô g□p ông sau đó.
V□a vào phòng, ông Thi□u đ□a tôi xem m□t công di□n đ□ ngày 14 tháng 4 do Ngo□i tr□□ng B□c g□i t□ London v□. Ông B□c v□a □ Saudi Arabia đi London. Chuy□n đi c□a ông có m□c đích xin qu□c v□□ng Haled Crown, v□a k□ v□ vua Faisal, đ□ng ý cho VNCH vay ti□n nh□ ph□ v□□ng c□a ông đã h□a tr□□c khi b□ h□ sát (xem Ch□□ng 7):
London, Ngày 14 tháng 4, 1975
Công tác tôi đi Saudi Arabia đã đ□□c k□t thúc thành công. Tôi đ□□c ti□p ki□n Vua Haled Crown, Hoàng t□ Rahed và Hoàng t□ Abdullah (cũng là Th□ t□□ng đ□ nh□t và đ□ nh□ Phó Th□ t□□ng. T□t c□, đ□c bi□t là vua Haled đã cho tôi nh□ng b□o đ□m v□ng ch□c vi□c ti□p t□c y□m tr□ và vi□n tr□ kinh t□ cho VNCH. Tôi đã th□o lu□n k□ càng v□i Hoàng t□ Rudal Faisal (B□ tr□□ng ngo□i giao), Hoàng t□ Massoud (Th□ tr□□ng Ngo□i giao), và ông Amant (T□ng Tr□□ng D□u l□a, và Tài Chánh).
V□ vi□n tr□ s□p t□i, tôi đã cung c□p cho Chính ph□ Saudi m□t b□n giác th□ trình bày chi ti□t v□ nhu c□u vi□n tr□ và tình hình t□i Mi□n Nam. Tôi hy v□ng là quy□t đ□nh v□ kho□n ti□n và ph□□ng th□c c□a vi□n tr□ s□ đ□□c Chính ph□ Saudi c□u xét s□m… "
Th□t là m□t ni□m yên □i trong lúc gian truân. Tuy ch□a th□ thi hành đ□□c ngày m□t ngày hai,

nh□ng ít nh□t cũng còn có ng□□i t□ tâm "Samantan" mu□n ra tay c□u v□t.

Đem c□ vàng ra th□ ch□p

Ông Thi□u bi□t r□ng vi□c th□□ng thuy□t m□□n ti□n c□a Saudi ph□i c□n có th□i gian ít ra cũng ba, b□n tháng. B□i v□y, c□n ph□i xúc ti□n ngay k□ ho□ch "vay vi□n tr□" và dùng ngân kho□n c□a Saudi làm ti□n th□ chân.

Trong công di□n, ông B□c đ□ ngh□ là cho ông sang Washington vài hôm đ□ th□m đ□nh tình hình. Nhân c□ h□i này, ông Thi□u ch□ th□ cho tôi: "V□y anh nên đi ngay Washington đ□ làm vi□c v□i ông B□c". Ông phê vào công di□n:

"V□y là ông B□c, ông H□ng và ông Ph□□ng có th□ s□ là 1 trio (b□ ba) đ□ lo v□n đ□ vi□n tr□ t□i M□ trong tu□n l□ crucial (quy□t đ□nh) này. N□u v□y thì Th□ t□□ng cho ông H□ng đi, là cho c□ ông B□c qua Washington".

Ông b□o tôi th□o g□p m□t lá th□ g□i cho T□ng th□ng Ford đ□ ngh□ vay 3 t□ trong 3 năm, chia ra m□i năm 1 t□. Ông hy v□ng r□ng, ngay tr□□c m□t, đ□ ngh□ này có th□ trì hoãn đ□□c vi□c Qu□c h□i b□ phi□u "ch□ng vi□n tr□" vào ngày 19 tháng 4 theo k□ ho□ch, n□u t□i Washington tôi dò xét th□y có tri□n v□ng v□ kho□n vay thì s□ đánh di□n v□ ngay đ□ ông Thi□u ký lá th□ và trao cho Đ□i s□ Martin.

V□ kho□n th□ ch□p, n□u Qu□c h□i đ□ng ý c□u xét và b□t đ□u bàn cãi, VNCH s□ đ□a ra làm b□o đ□m, "th□ chân" b□ng nh□ng tài nguyên sau:

- Ti□m năng d□u l□a;
- Ti□m năng xu□t c□ng g□o;
- Kho□n ti□n c□a vua Haled h□a cho vay; và S□ vàng d□ tr□ c□a Ngân hàng Qu□c Gia.

S□ vàng d□ tr□ lúc đó còn 16 t□n, tr□ giá kho□ng 120 tri□u (theo giá vàng lúc đó) (3). Đ□i s□ Martin đã s□p x□p giúp đ□ chuy□n ra ngo□i qu□c, v□a cho an toàn, v□a đ□ làm th□ ch□p cho m□t kho□n vay mua đ□n đ□□c. Sau này, ông Martin trình bày v□ d□ tr□ vàng v□i Qu□c h□i Hoa k□ (ngày 27 tháng 1, 1976) nh□ sau: "Nh□ng s□p x□p t□m th□i đ□ đ□□c th□c hi□n đ□ chuy□n s□ d□ tr□ vàng (c□a VNCH) sang Ngân hàng Bank of International Settlement (BIS) □ Basel Thu□ sĩ đã có th□ làm th□ ch□p cho m□t kho□n vay mua đ□n d□□c bên Âu châu. Khi tin này l□ ra thì đã không còn cách nào ch□ vàng đi b□ng hàng không th□□ng m□i đ□□c n□a. B□i v□y có nh□ng s□p x□p (ti□p theo) đ□ chuy□n nó sang tài kho□n (c□a VNCH) t□i Ngân hàng D□ tr□ Liên bang New York (Federal Reserve Bank of New York). Ch□ng may, đang khi có s□ ch□m tr□ v□ phía Hoa k□ trong vi□c tìm ngu□n b□o hi□m cho vi□c chuyên ch□ s□ vàng trên, thì ông Thi□u đã ra đi. Ông Phó Th□ t□□ng và T□ng tr□□ng tài chính đã không xin đ□□c phép c□a tân T□ng th□ng k□p đ□a s□ vàng này đi"(4).

V□ t□i văn phòng, tôi cùng Ti□n sĩ Nguy□n M□nh Hùng so□n lá th□ theo nh□ nh□ng di□m ông Thi□u d□n. Di□u quan tr□ng là tránh không nói t□i tình hình quá tuy□t v□ng, và xác đ□nh VNCH v□n còn ý chí chi□n đ□u. Ngân kho□n cho vay s□ có b□o đ□m, và đ□□c coi nh□ ân hu□ cu□i cùng c□a Hoa k□ đ□i v□i Mi□n Nam:

Th□a T□ng th□ng,

"Nh□ng bi□n c□ g□n đây đã làm tình hình mi□n Nam Vi□t nam nghiêm tr□ng b□i ph□n. M□c dù chúng tôi đã rút v□ m□t phòng tuyên kh□ dĩ có th□ phòng th□ c□ v□ quân s□ l□n kinh t□, chúng tôi v□n ph□i đ□□ng đ□u v□i đ□i ph□□ng đang gia tăng quân s□ và võ khí t□i tân. Trong khi C□ng s□n đang t□p trung □ ngay tr□□c ng□□ng c□a c□a vùng châu th□ mi□n Nam, quân dân VNCH đã s□n sàng và chu□n b□ mang toàn l□c chi□n đ□u đ□ b□o v□ lãnh th□ và t□ do.

Tác Giả: GS. Nguy□n Ti□n H□ng
Thứ Ba, 25 Tháng 5 Năm 2010 07:55

"Mu□n làm đ□□c nh□ v□y, chúng tôi r□t c□n ph□□ng ti□n đ□ chi□n đ□u, nh□t là vũ khí và đ□n d□□c.
Vì v□y chúng tôi nhi□t li□t cám t□ n□ l□c c□a Ngài đang kêu g□i Qu□c h□i Hoa k□ c□p thêm vi□n tr□ quân s□ cho VNCH. Tuy nhiên, vi□n tr□ quân s□ đã tr□ thành m□t v□n đ□ khó khăn c□a Chính ph□ Hoa k□ nh□ công lu□n và có th□ b□ Qu□c h□i bác b□. S□ ki□n này s□ có □nh h□□ng kh□c h□i đ□n tinh th□n quân sĩ c□a chúng tôi tr□□c tr□n chi□n l□ch s□. Chúng tôi không mu□n vi□c này x□y ra.
Chúng tôi ghi □n t□t c□ nh□ng hy sinh x□□ng máu và v□t ch□t c□a nhân dân Hoa k□ trong quá kh□ đ□ b□o v□ mi□n Nam Vi□t nam t□ do. Chúng tôi hoàn toàn thông c□m v□i các nhà l□p pháp khi h□ ph□i đ□□ng đ□u v□n đ□ nh□ng v□n đ□ chính tr□ và nh□ng m□i quan h□ c□a h□ trong khi c□u xét vi□n tr□ quân s□ cho VNCH. Trong tr□□ng h□p b□t kh□ kháng, chúng tôi xin trình Ngài m□t gi□i pháp khác nh□ sau đây.
"Tôi trân tr□ng th□nh c□u Ngài kêu g□i Qu□c h□i cho VNCH vay dài h□n 3 t□ đô la, chia làm ba năm, lãi su□t do Qu□c h□i □n đ□nh, và xin tri□n h□n 10 năm tr□□c khi tr□ v□n và l□i. Tài nguyên d□u ho□ và canh nông c□a VNCH s□ dùng làm ti□n th□ chân cho món n□ này. Món n□ giúp chúng tôi ch□ng xâm lăng và cho chúng tôi c□ h□i đ□ t□n t□i nh□ m□t qu□c gia t□ do.
"Chúng tôi kêu g□i l□□ng tri và lòng tr□c □n c□a nhân dân Hoa k□ hãy nghĩ đ□n m□t qu□c gia Đ□ng minh trung thành trong hai m□□i năm sóng gió v□a qua, m□t dân t□c đã ch□u r□t nhi□u hy sinh th□ng kh□ đ□ dành m□t cõi s□ng t□ do. M□t dân t□c nh□ v□y r□t đáng đ□□c thi□n c□m và giúp đ□.
Trong gi□ phút kh□n c□p này, tôi xin Ngài kêu g□i Qu□c h□i Hoa k□ hãy c□u xét ngay l□i yêu c□u c□a VNCH. Đây là m□t hành đ□ng cu□i cùng c□a chúng tôi kêu g□i s□ giúp đ□ c□a Hoa k□ v□i t□ cách là m□t Đ□ng minh.
Trân tr□ng
(kt) Nguy□n Văn Thi□u

Sau khi tôi lên đ□□ng đi Washington, ông Thi□u m□i Đ□i s□ Martin vào Dinh Đ□c L□p đ□ nh□ ông y□m tr□ cho công tác chuy□n đi. Ông Martin thông c□m và đánh đi□n ngay cho Kissinger: "Tôi báo cáo đ□ Ngo□i tr□□ng bi□t r□ng ông Thi□u đ□ nghị n□u vi□c xin thêm 722 tri□u quân vi□n có th□ b□ Qu□c h□i bác b□, ta nên tìm cách hoãn ngày b□ phi□u l□i. M□c d□u ông Thi□u không mu□n nói ra nh□ng rõ ràng r□ng c□ ông ta l□n t□t c□ m□i ng□□i khác đ□u không bi□t r□i s□ vi□c s□ ra sao, (n□u Qu□c h□i b□ phi□u ch□ng)?"
Tôi đ□□c m□t s□ b□n đ□ng liêu ra phi tr□□ng ti□n bi□t. Lúc đó là 1 gi□ 30 tr□a ngày th□ t□ 15 tháng 4. Các b□n bè t□ bi□t t□i d□□i chân chi□c Boeing 747 c□a hãng Paris American. Tôi c□m th□y vô cùng b□i r□i, lòng bu□n man mác. Tuy r□ng "còn n□□c thì còn tát", nh□ng nghĩ t□i cái c□nh đ□t n□□c ph□i l□ thu□c, cái c□nh ăn nh□ □ đ□u, tôi th□y nó chua xót làm sao?
Máy bay đáp xu□ng phi tr□□ng San Francisco sáng s□m ngày 16 tháng 4 (tôi 16 tháng 4, gi□ Sài gòn). Trong khi đ□i máy bay đi Washington, tôi mua m□t chi□c radio nh□ đ□ nghe tin t□c. Sau 20 phút oang oang nh□c Elvis Presley và Linda Ronstadt, đ□n ngay b□n t□□ng trình v□ bu□i h□p c□a T□ng th□ng Ford v□i H□i các Nhà Báo Hoa k□. H□t s□c h□i h□p, tôi l□ng nghe: "Tôi nghĩ r□ng Nga Xô đã gi□ nh□ng cam k□t c□a h□. R□t ti□c là ta đã không làm nh□ v□y. Tôi không nghĩ ta có th□ trách Nga Xô hay Trung C□ng v□ v□ này. N□u chúng ta gi□ nh□ng h□a h□n c□a chúng ta đ□i v□i Đ□ng minh thì tôi nghĩ th□m ho□ này đã không x□y ra".
Th□ là ông Ford v□n phàn nàn đãi bôi cho xong chuy□n.

Tác Giả: GS. Nguy□n Ti□n H□ng
Thứ Ba, 25 Tháng 5 Năm 2010 07:55

M□y hôm tr□□c, Von Marbod có cho tôi hay là khi T□□ng Weyand trao cho ông xem m□y b□c m□t th□, ông đã "r□t c□m đ□ng" Nh□ng bây gi□ thì dù có c□m đ□ng, Ford cũng ch□ đánh võ mi□ng. Khi b□ nhà báo v□n h□i v□ tính ch□t c□a nh□ng cam k□t c□a Hoa k□, ông Ford không ng□n ng□i tr□ l□i th□ng th□ng r□ng đó ch□ là nh□ng "cam k□t v□ tinh th□n ch□ không ph□i pháp lý". Th□c là ông ta đã l□p l□i h□t nh□ng l□i c□a Kissinger.
S□p ra tranh c□ ch□c T□ng th□ng, ông ch□ mu□n cho m□i chuy□n yên □n, không có gì sóng gió. Nh□ng th□ h□ ng□□i Vi□t nam và M□ mai sau ch□c s□ còn phái th□m đ□nh l□i l□p lu□n này c□a ông Kissinger. Đây là nh□ng cam k□t tinh th□n hay pháp lý? Và n□u không ph□i là pháp lý thì nó có giá tr□ nào khác ngoài ý nghĩa tinh th□n hay không? Tuy Qu□c h□i có quy□n "khuy□n ngh□ là □ng thu□n", v□n ch□ có T□ng th□ng đ□□c quy□n đ□i di□n n□□c M□ v□ đ□a h□t ngo□i giao. N□u l□i cam k□t c□a T□ng th□ng không có giá tr□ gì thì làm sao các nhà lãnh đ□o c□a các qu□c gia trên th□ gi□i có th□ tin t□□ng đ□□c vào n□n ngo□i giao Hoa k□?
Tr□ l□i b□n tin tôi nghe t□i phi tr□□ng San Francisco. Sau khi loan tin v□ cu□c h□p báo c□a ông Ford, có tin v□ cu□c di t□n. B□n tin cho hay Hoa k□ ch□ có th□ c□u đ□□c 50.000 ng□□i t□ n□n Vi□t nam, trong khi ch□ đ□i Qu□c h□i cho nh□p c□nh khoan h□ng h□n. M□t m□i sau m□t chuy□n bay dài, tôi b□i h□i lên máy bay v□ Washington. N□i đây tôi đã sinh s□ng bao nhiêu năm khi còn gi□ng d□y t□i Đ□i H□c Trinity, Howard, và sau đó làm vi□c t□i Qu□ Ti□n T□ Qu□c t□. So sánh v□i Paris và New York, tôi th□y nó là m□t thành ph□ t□□ng đ□i bu□n, không có gì nh□n nh□p cho l□m. V□y mà lúc này hình □nh Washington đã tr□ nên huy□n bí, và hãi hùng đ□i v□i tôi.
Và Qu□c h□i Hoa k□, l□i là m□t n□i quen thu□c. Riêng đ□i v□i cá nhân tôi, Qu□c h□i đã có m□t hành đ□ng □u ái trong quá kh□. Hai m□□i năm tr□□c đó, trong "Khoá h□p Qu□c h□i th□ 89", Th□□ng Vi□n đã có c□ m□t D□ Lu□t (A Bill) đ□ tôi đ□□c quy□n th□□ng trú t□i n□□c M□: D□ lu□t s□ S. 1110, ngày 10 tháng 2, 1965. Th□ nh□ng bây gi□ sao tôi l□i e ng□i v□ Qu□c h□i đ□n th□? Trên đ□□ng t□i n□i, v□a trông th□y cái mái vòng cung kh□ng l□ trên đ□i Capitol là tôi đã th□y chán ch□□ng! Các ông ngh□ □ đó đang ph□i tay hoàn toàn đ□i v□i Mi□n Nam Vi□t nam.
V□a t□i Washington, tôi đã liên l□c ngay v□i m□t ng□□i mà tôi có nhi□u s□ quen bi□t trên Qu□c h□i l□i v□a có lòng t□ tâm. Đó là M□c s□ Edward Elson, v□ Tuyên uý t□i Th□□ng Vi□n Hoa k□. M□i khi có v□n đ□ tinh th□n nan gi□i, các ngh□ sĩ th□□ng tìm l□i ông đ□ xin l□i c□ v□n. Tôi nh□ ông giúp đ□ b□n tin v□i Qu□c h□i v□ vi□c VNCH mu□n vay, thay vì xin c□p vi□n tr□, và đó là m□t yêu c□u cu□i cùng c□a m□t Đ□ng minh. Đi□u c□n ngay lúc đó là Qu□c h□i đ□ng bi□u quy□t “không“ vào ngày 19 tháng 4. Ông Elson h□a s□ làm h□t s□c tìm m□i cách đ□ giúp đ□, nh□ng ông cũng cho hay có th□ là quá mu□n
Trong khi ch□ đ□i câu tr□ l□i đ□ đánh đi□n v□ cho T□ng th□ng Thi□u, tôi g□p anh b□n Lê Văn đ□ s□p x□p m□t cu□c ph□ng v□n trên đài Ti□ng Nói Hoa k□ (VOA) v□ vi□c Chính ph□ VNCH v□n "còn n□□c còn tát" và đang có k□ ho□ch vay vi□n tr□.
Sáng ngày 18 tháng 4, v□a lúc s□a so□n phát thanh thì Lê Văn đ□a cho tôi b□n tin các hãng thông t□n đánh đi cho hay:
"U□ ban Qu□c phòng Th□□ng Vi□n v□a b□ phi□u ch□ng vi□c tăng quân vi□n cho VNCH? U□ ban bang giao qu□c t□ cũng v□a ch□p thu□n d□ lu□t cho quy□n T□ng th□ng Ford s□ d□ng quân đ□i Hoa k□ đ□ di t□n ng□□i M□ ra kh□i Vi□t nam".
Th□ là xong

Th□t là d□ dàng cho phía hành pháp Hoa k□ đ□ h□ có th□ l□p lu□n đ□□c r□ng: chúng tôi ch□ ch□p nh□n b□n án do Qu□c h□i đã đ□a ra. Ngo□i tr□□ng Kissinger tuyên b□:

Tác Giả: GS. Nguy□n Ti□n H□ng
Thứ Ba, 25 Tháng 5 Năm 2010 07:55

"Cu□c bàn cãi v□ Vi□t nam nay đã ch□m d□t. Ngành hành pháp Hoa k□ đã ch□p nh□n b□n án c□a Qu□c h□i, không hi□m thù, không bi□n minh và cũng không kháng cáo".
Ng□n g□n là nh□ v□y.
Chú thích:
(1) The New York Times, 11-4-1975.
(2) The Washington Post, 9-3-1975.
(3) David Butler, The Fall of Saigon, trang 350.
(4) Graham Martin, Vietnam Evacuation: Testimony, trang 541.

h□t: Ph□n III - Ch□□ng 12, xem ti□p:
Ph□n III - Ch□□ng 13